

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
1
S
79

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
te Naaldwijk.

Het gebruik van finnpotten bij de teelt van plantgoed.

door:

ir.L.S.Spithost.

Naaldwijk, 1964.

2233552

122 : 50+53

Stambuch no. 444

STATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS, NAALDWIJK.

Bibliotheek
Proefstation voor de Groenten- en
Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk

Het gebruik van Finnpotten bij de teelt van plantgoed.

Ir. L.S. Spithost.

1964.

Inleiding.

In 1963 werden op het Proefstation enkele proeven genomen om na te gaan, welke invloed uitgaat van de potsoort bij het opkweken van jonge tomaten- en komkommerplanten. De proeven zijn in verkorte vorm weergegeven, waarbij de uitkomsten speciaal vanuit het oogpunt van de zogenaamde Finnpotten werden bekeken. Deze potten worden in Finland gefabriceerd en zijn gemaakt van geperst jong mosveen met daaraan toegevoegd kalk, stikstof, fosfaat en kali. Finnpotten zijn in diverse vormen en afmetingen leverbaar, zowel los als de vierkante modellen in platen van 9,16 of 36 potten.

Proeven van de invloed van de potsoort bij het opkweken van jonge planten.

Proef 1. ; proefnemer Ir. L.S. Spithost.

Gewas : Tomaat, ras Moneymaker, gezaaid 13 augustus 1963.
opgepot: 26 augustus 1963.
geogst: 25 september 1963.

Werkwijze: Potproef met verschillende potsoorten, geplaatst op betonnen tabletten in variakas nr. 12.

Substraat: Handelsmengsel van Vinkeveens veen en turfstrooisel met toevoeging van kunstnест.

Objecten: 1. onderlaag van turfstrooisel
2. geen onderlaag
.1 Finnpotten 10x10x6 cm
.2 kunststofpotten 11 cm
.3 perspotten 8x8x8 cm

Proefschema: Factoriële 2x3 proef met 3 parallellen. Per groep 9 potten en in elke pot 1 tomatenplant.

Resultaten: Aan het einde van de opkweekperiode werden de jonge tomatenplanten vlak boven de grond afgeknipt en van de aldus verkregen spruiten werd per groep het gewicht aan verse massa bepaald. Deze spruitgewichten gemiddeld in grammen per plant, zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Bovendien zijn de uitkomsten van de wiskundige verwerking vermeld.

object	g/plant
met onderlaag Finnpot	11,6
" " kunststofpot	21,3
" " perspot	29,1
zonder turfstrooisel Finnpot	7,4
" " kunststof pot	23,2
" " perspot	15,1

Zowel de onderlaag als de potsoort hebben een zeer significante invloed

factor	F - ber.	P
onderlaag	105,6	<0,01
potsoort	296,3	<0,01
onderlaag x potsoort	65,8	<0,01

op de groei uitgeoefend, terwijl bovendien de interactie tussen de twee factoren erg belangrijk was. Het aanbrengen van een onderlaag van turfstrooisel onder de diverse potsoorten was gemiddeld beter dan het plaatsen van de potten direct op de betonnen bodem van het tablet. Wat de potsoort aangaat was de Finnpot veel slechter dan de kunststofpot of de perspot. De Finnpotten maar vooral ook de perspotten reageerden zeer gunstig op de onderlaag. De pot van kunststof verkeerde in het tegendeel zij het in een geringe mate. Deze interactie moet worden verklaard door de aanwezigheid van een groter doorwortelbaar grondvolume indien een turfstrooiselonderlaag is aangebracht. Bij het gieten werd deze onderlaag eveneens bevochtigd zodat de desbetreffende planten over meer vocht beschikten. De tegenovergestelde reactie van de kunststofpotten is niet geheel duidelijk.

Proef 2 ; proefnemer G.A. Boertje.

Gewas; Tomaat, ras Moneymaker, gezaaid : 11 oktober 1963
 opgepot : 28 oktober 1963.
 geoogst : 5 december 1963.

Werkwijze: Potproef met verschillende potsoorten, geplaatst op met kunststof-folie afgedekte kasgrond. Na het uiteenzetten werden de perspotten en de potten van geperst jong mosveen op een tussenlaag van turfstrooisel geplaatst.

Substraat: Handelsmengsel van Vinkeveens veen en turfstrooisel met toevoeging van kunstmest.

Objecten: 16 verschillende potsoorten, te weten gewone perspotten; stenen potten; diverse merken en soorten kunststofpotten, mandjes en potten van geperst veen; benevens zakken van kunststoffolie.

Proefschema: Proef met 16 objecten in 4-voud volgens een roosterschema met een onderverdeling van 16 blokken. Per groep (vak) 6 potten en in elke pot 1 tomatenplant.

Resultaten: Op overeenkomstige wijze als in proef 1 werd per object het gemiddelde verse spruitgewicht bepaald. Het hoogste gewicht aan verse massa gaven de dichte omhulsels van de kunststof, onverschillig of dit een zak of diverse kunststofpotsoorten waren. Het gemiddelde van deze groep was 8,4 g per plant met daarbinnen geen significante verschillen.

De overige potsoorten, dus perspotten, stenen potten, potsoorten van geperst veen en open mandjes van kunststof, gaven gemiddeld een vers gewicht van 6,4 g per plant. Binnen deze verzameling werden eveneens geen significante verschillen aangetroffen. De Finn-pot van 11 x 11 cm behoorde bij de laatste groep en leverde tomatenplanten met een vers spruitgewicht van gemiddeld 6,8 g per plant.

Het verschil tussen de dichte kunststofpotten en de potten met min of meer open of poreuze potwanden was zeer significant

($P < 0,01$).

Proef 3 ; proefnemer G.A. Boertje.

Gewas :	komkommer, ras Sporu.	gezaaid 16 december 1963
		opgepot 20 december 1963
		geogst 5 februari 1964

Werkwijze: zie proef 2.

Substraat: Handelsmengsel van Vinkeveens veen en turfstrooisel met toevoeging van kunstmest.

Objecten: de zelfde als in proef 2.

Proefschema: Proef met 16 objecten in 3-voud volgens een roosterschema met een onderverdeling van 12 blokken. Per vak 6 potten en in elke pot 1 komkommerplant.

Resultaten: Zoals bij de andere proeven werd aan het einde van de opkweekperiode het gewicht aan verse massa van de spruit bepaald. De gehele collectie van alle objecten kon wat betreft het verse spruitgewicht worden onderverdeeld in 3 groepen.

Groep I had een gemiddeld gewicht van 21,6 gram verse massa per plant en omvatte alle potten met een dicht omhulsel van kunststof, dus inclusief de kunststofzakken.

Tot groep II behoorden de perspot (op turfstrooisel) en de grotere kunststofmandjes met een gemiddelde van 18,6 g aan verse massa per plant.

De laatste groep III bestond uit de potten van geperst veen, een stenen pot en een kleiner kunststofmandje. Het gemiddelde spruitgewicht bedroeg 15,6 g per plant. In deze groep moest ook de Finnpot 11 x 11 cm worden gerangschikt met 15,4 g per plant. Het verschil tussen de groepen was zeer significant ($P < 0,01$), terwijl binnen een bepaalde groep de variatie tussen de daartoe behorende potsoorten onbelangrijk was, d.w.z. wiskundig niet betrouwbaar.

Nabeschouwing.

Uit een aantal proeven met de tomaat en de komkommer in verschillende seizoenen genomen, is naar voren gekomen, dat de uitjong mosveen geperste bloempot als vervanging van de traditionele perspot geen reële teeltkundige verbetering betekent. Vergeleken met de bloempot of zak van kunststof is deze veenpot zelfs aanzien minder.

Aangaande de financiële kant van de zaak kan worden vermeld, dat momenteel (april 1964) de kunststofpot met een bovendoorsnede van 11 cm ongeveer f 0,15 per stuk kost en dat bij een meermalig gebruik. De eenmalige veenpot van 11 cm rond merk Jackpot komt daarentegen op ongeveer f 0,09 per stuk. De kosten van de Finnpot zijn niet precies bekend doch zouden volgens de importeur zeer globaal f 0,05 bedragen voor het vierkante model 10 x 10 cm in tabellen van 9 stuks.

De prijs van de perspot ligt veel lager en bedraagt inclusief de potgrond globaal f 0,03 per stuk. Ook uit dien hoofde verdient het thans dus geen aanbeveling de uit jong mosveen geperste bloempot en de Finnpot in het bijzonder te gebruiken voor het opkweken van plantgoed ten behoeve van de groenteteelt onder glas.

